

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1437

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Korpinen, Maria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työn ja yksityiselämän yhteensovittamista tukeva organisaatiokulttuuri - Ilmiön tarkastelua psykologisen sopimuksen valossa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-01-09	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 77 s. + 2 liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkasteltiin, kokeeko työntekijä, että organisaatiossa vallitsee työn ja yksityiselämän yhteensovittamista tukeva organisaatiokulttuuri. Tämän lisäksi selvitettiin, minkälainen yhteys organisaatiokulttuurilla on organisaatioon sitoutumiseen, prososiaaliseen organisaatiokäyttäytymiseen ja irtisanoutumisaikomuksiin. Oletuksena tutkimuksessa oli, että työn ja yksityiselämän yhteensovittamista tukeva organisaatio ennustaa sitoutumista, prososiaalisuutta sekä vähäisiä irtisanoutumisaikomuksia. Lisäksi oletettiin, että varsinkin niiden vastaajien parissa, jotka kuvaavat itseään perhesuuntautuneiksi tai "vapaa-aikasuuntautuneiksi", on organisaatiokulttuurin ja sitoutumisen välinen yhteys voimakkaampi kuin urasuuntautuneiksi itseään kuvaavien vastaajien parissa. Yhteensovittamista tukevan organisaatiokulttuurin odotettiin myös selittävän työn ja yksityiselämän yhteensovittamista helpottavien etujen käyttöä.</p> <p>Tutkimusasetelma rakennettiin psykologisen sopimusteorian puitteisiin. Psykologisen sopimuksen avulla voidaan kuvata työntekijän ja työnantajan välisiä keskinäisiä odotuksia.</p> <p>Tutkimusongelma- ja kysymykset muodostuivat aikaisempien samasta aihepiiristä tehtyjen tutkimusten pohjalta. Näissä tutkimuksista käytettyjä mittareita käytettiin tässäkin tutkielmassa hieman tutkimusongelman tarpeita varten muokattuina. Eräs keskeinen käytännön tavoite tutkielmalla oli testata suomalaisessa organisaatiokontekstissa mittaria, jolla mitataan työn ja yksityiselämän yhteensovittamista tukevaa organisaatiokulttuuria. Organisaatiokulttuuria tarkasteltiin viiden ulottuvuuden avulla, jotka syntyivät pääkomponenttianalyysin avulla. Nämä ulottuvuudet olivat uraseuraukset työn ja yksityiselämän yhteensovittamisesta, organisaation asettamat aikaodotukset koskien työtä ja vapaa-aikaa, organisaation ymmärrys työn ja yksityiselämän yhteensovittamiseen, yksityiselämän priorisoimisen salliminen käytännössä sekä organisaation kannustus ja rohkaisu yhteensovittamiseen.</p> <p>Vaikutussuhteiden tarkastelussa käytettiin lineaarista ja logistista regressioanalyysia. Tulokset olivat osittain odotetunlaisia. Organisaatiokulttuuri selitti sitoutumista ja prososiaalisuutta lisäävästi. Sen sijaan se ei selittänyt irtisanoutumisaikomuksia tai etujen käyttöä. Vaikutussuhteita identiteettiryhmittäin tarkasteltaessa, ainoastaan heikosti urasuuntautuneiden sekä heikosti vapaa-aikasuuntautuneiden vastaajien parissa organisaatiokulttuurin ja sitoutumisen välinen yhteys oli tilastollisesti merkitsevä. Koettua organisaatiokulttuuria, sitoutumista, prososiaalisuutta sekä irtisanoutumisaikomuksia tarkasteltiin lisäksi vastaajaryhmittäin. Vastaajaryhmien välisten erojen selvittämiseen käytettiin yksisuuntaista varianssianalyysia. Johtoporras toimi tulosten mukaan muita työntekijöitä prososiaalisemmin ja irtisanoutumisaikomuksia ilmoittivat muita enemmän nuoret miestyöntekijät.</p> <p>Tutkielman keskeisenä tuloksena voidaan pitää organisaatiokulttuurin merkittävää vaikutusta organisaation kannalta keskeiseen toimintaan eli sitoutumiseen ja prososiaaliseen käyttäytymiseen. Organisaatiokulttuuria tutkittaessa tulisi kuitenkin aina huomioida ympäröivä yhteiskunta ja organisaatiokulttuurien spesifisyys. Tämän vuoksi jatkotutkimuksissa mittaria työn ja yksityiselämän yhteensovittamisesta, olisi tarpeellista muokata tarpeisiin sopivammaksi.</p> <p>Tärkeimmät tutkielmassa käytetyt lähteet olivat kansainvälisiä alan artikkeleita.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen organisaatiokulttuuri organisaatioon sitoutuminen prososiaalinen organisaatiokäyttäytyminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			